

noče spuščati, ker je je glavai govornik dr. Rybář dovoljno karakteriziral. Klic le še zborovalem: parola nas vseh budi, da podosedanjem volilnem redu se ne smenik dar več voliti. (Viharno pritrjevanje in pleskanje). Vsi, bres raslike političnega mišljaja moramo stati rama ob rami! Vse drugo, kar nas ločuje, pustimo na strani, in vseh naj nas združuje klic po splošni volilni pravici! (Živio klic). Če vse država združi v ta klic, nam bo vlada moral dati odgovor, kaj in kako misli s tem vprašanjem. — Danes ne vemo še, kaj misli vlada. Ali to čutimo, da nekaj visi v zraku. To pa izjavljamo odločno, da mi se ne zadovoljimo s tem, da na dosednjem volilnem redu le kaj zboljšjo, ampak mi hočemo povsem pravičen volilni red, ki podeli enako pravico vsem. (Vsestransko pritrjevanje). Govornik je zaključil vsklikom: Dolzi Gautschem! Živel a splošna in enaka volilna pravica!

Za splošno in enako volilno pravico v deželne zbere.

Za besedo se je oglašil g. odvetnik dr. Mat. Pretnar, ki je spregovoril v glavnem tako: Vsi smo danes uverjeni, da je uvedenje splošnih volilnih pravic potrebno. Vemo, kako se je v Avstriji to vprašanje razvijalo. Delaveci so bili prvi, ki so začeli glasati klicati po tej reformi, potem so se jim pridružili tudi meščanski krogi. Ideja gre svojo pot naprej. Le naš državni zbor ne umeje tegs. To je sravnata. (Frenetično odobravanje!) Vlada ni dosedaj storila ničesar resnega za realiziranje te važne reforme. V parlamentu se ne menijo za to, kaj je pravido in kaj škoduje, tam jim je do razgrajanja. (Aplavz). Ravnato pa mora misliti vlada, da kaj stori, ko vidi, da s tem parlamentom ni možno nikako plodonsko delo. Ali bati se je, da bo hotel volilno reformo uvesti s takimi pridržki, da bo popolnoma ngrēšen zažljeni efekt. Saj tudi na Ogrskem ni a boljše. Tam gospodujejo madjarski grofi in baroni, a Fejervary je napovedal načrt splošnih volilnih pravic zoper s takimi pridržki, da ostane nadavlje madjarskega življa na drugimi narodnostmi. Bati se je, da ga je posnemal tudi avstrijski minister, ter da bo hotel tudi s volilno reformo chrani privilegje Nemcev in Lshov.

Zahvatiti moramo torej z vsem naglasom, da se splošna volilna pravica res enako in pravično uvede (Navdušeno pritrjevanje), da se tudi ta zakon na njega izvajaju ne pokvari, kakor se pokvarjajo mnogi sicer dobri zakoni (Pritrjevanje) in kakor se po krvrja tudi naša konstitucija. (Frenetičen aplavz). Absolutno ne smemo dopustiti, da bi se delale izjeme za posamezne narodnosti ali stanove. (Ponovno odobravanje).

Toda na nekaj sem hotel posebro opozoriti. Na sedanji agitaciji se govori le o državnem zboru, ali misliti treba tudi na deželne zbere. Kakor so ti naši deželni parlamenti, lahko rečemo, da je ni take mizerije na vsem bojem svetu. (Burna veselost). V Istri na pr. delijo zastopniki manjštine — ki pa v dež. zboru tvorijo večino — dobrote in milosti včasni prebivalstva. Zato ta večina nini potrebuje ljudske šole nima. In ta mizerija ne neha, dokler ne pride na volitve ljudstvo do besede — in dotele se ne zmanjša naša analfabetov, do tlej bo ta nešrečna pokrajina tudi gospodarski hizala. Sledno je tudi v Tistu. Vsi vemo, kako naš mestni svet, oziroma deželni zbor skrb za mato. Tudi na Goriškem se za slovenske dele dežela skoro nič ne stor, vse dobrote se usklajajo Furlaniji. Iz kratka: dokler bomo imeli deželne zbere na podlagi dosednjega volilnega reda, bodo izvoljeni zastopniki mislili le na se, na stranke in stanove. Predloga torej, da se v resolucijo vsprejme tudi zahteve, naj se tudi za deželne zbere uvede splošna in enaka volilna pravica! (Živahnodobravanje). (Pride še.)

Slovenska Štajerska ne sme ostati — slovenska!

(Dopis od Save).

Kdo opazuje postopanje in ukrepe močnih cesarskih in deželnih organov na Štajerskem, osbito v glavnem mestu, ta mora priti do preprčanja, da so si ti faktorji izbrali za geslo besede, ki smo jih napisali tem vrsticam na čelo. Najnovejši dogodek v Štajerskem deželnem zboru nam je tudi nov dokaz za to trditev. Zbornici graški je bilo namreč predloženo poročilo deželnega odbora,

s katerim se predлага, da bi se v Trbovljah ustanovila slovenska meščanska šola. Ko sta bili lani odbiti prošnji Žalske in sevnitske občine za ustanovitev enakih učilnic v Žaleu in Sevnici, tolkalili smo se, da se utegne morda letos dovoliti tako šola Trbovljam, ki so največja kmetiška občina na Spodnjem Štajerskem, občina, ki šteje že 10.000 prebivalcev. A vrhu tega so Trbovlje rudniški in obrteni kraj. Ravlogi, s katerimi je graška zbornica lani odbila meščanski šoli v Žaleu in Sevnici, bi bili za Slovence razumljivi in eramotni, ako bi bili resnični. Rsklo se je namreč: »Vi, ubogi Slovenci, nimate za také šole niti učiteljev, niti knjig.« (Neravnica). Še kranjski Slovenci nimajo nobene slovenske meščanske šole, pa jo hočete imeti vi, Štajerski Slovenci, ki ste tako zelo navezani na nemški jezik in na Nemece. Tako in že drugače so nas lani razumljivo zavračali. Letos, ko odklanjajo slovensko meščansko šolo Trbovljam, so še bolj zlobudravi in načekali so še več bedarij. Dečim uživajo Štajerski Nemci dobroto 21 nemških meščanskih šol, med katerimi je 12 deških, ki so stare že od 36—20 let, ne privoščajo Slovencem niti ene, čeprav bi jim po številu ljudi slovenske narodnosti pripadalo 7 teh učilnic! Gledé dozdevene nepotrebe započasne slovenske meščanske šole v Trbovljah pravijo, da za kmeto v Trbovljah zadostuje ondotna slovenska dvoransrednica, za rudarje in obrtnike pa da zadoščajo ondotne utravistične ljudske šole. — »Uradnik in meščan — pravi modri deželni odbor — pa svojih otrok ne bosta pošljala v slovenske meščanske šole. Tako žali Slovence prvi avtonomni organ v deželi, tiste Slovence, ki tvorijo tretjino prebivalstva in ki morajo toliko nemških šol vadrževati, a njim se ne privošči niti ena učilnica slovenska.«

Kako po mačehovsko se skrbi na Slov. Štajerju, da bi se nastavili domači uradniki, kaže tudi to, da je n. pr. v Celju v nekem davčnem uradu 13 Nemcov in le 1 Štam Slovenec! Da na Štajerskem nočajo več imenovati Slovence za sodniške uradnike, to je znana stvar. Nasprotno pa večkrat slovenskega uradnika, če so že katerega iztaknili na kaki sodniji, premehčajo hitro na Krajkovo, kakor se je zoper pripetilo te dni. Kako malo je še slovenskih uradnikov na Štajerskem, to nam pripoveduje statistika, ki pa si jo moramo Slovenci sami preskrbovati.

»Omladina«, glasilo narodno radikalnega dajoča, se je lotila težavne naloge, da ustavi statistiko uradništva na Slovenskem ozemlju. V št. 8. od meseca listopada t. l. prinaša statistiko uradništva na Štajerskem. Iz iste posnemamo: Sodniških uradnikov je na najvišem sodišču v Gradeu 26, izmed teh 23 Nemcov, 2 Slovencev; (Op. ur.: Kar ni včetih, so drugih narodnosti) na okrožnem sodišču v Mariboru in v njezino področje spadajočih okrajskih sodiščih: 58, izmed teh 42 Nemcov, 14 Slovencev in 2 nezanesljiva; na okrožnem sodišču v Celju in v njegovo področje spadajočih okrajskih sodiščih: 57, izmed teh 36 Nemcov, 20 Slovencev in 1 nezanesljiv. Na včem dohodninskem sodišču za Štajersko, Kranjsko in Korčko 10, izmed teh 9 Nemcov, 1 Slovence, torej skupaj sodniških uradnikov 146, izmed teh 106 Nemcov, 36 Slovencev. — Političnih uradnikov je na namestništvu v Gradeu 49, izmed teh 48 Nemcov in 0 Slovencev; na okrajskih glavarstvih na Spodnjem Štajerskem 29, izmed teh 26 Nemcov in 2 Slovencev, torej skupaj 78, izmed teh 75 Nemcov in 2 Slovencev. — V finančni službi je na fiačnem deželnem ravnateljstvu v Gradeu 28 uradnikov, vse Nemci, na finančnem okrajuem ravnateljstvu v Mariboru 14 uradnikov, izmed teh 13 Nemcov in 1 Slovence, po drugih krajih na Spodnjem Štajerskem 8 finančnih uradnikov, izmed teh 8 Nemcov in 0 Slovencev, torej skupaj fiačnih uradnikov 50, izmed teh 49 Nemcov in 1 Slovence. — Na c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu za Štajersko in Korčko je 37 uradnikov, izmed teh 33 Nemcov, 3 Slovencev in 1 Čeh. — Pri advokaturi je odvetnikov 46, izmed teh 21 Nemcov in 25 Slovencev, odvetniških kandidatov 17, izmed teh 4 Nemci in 12 Slovencev. — Pri notarijatu je notarjev 23, izmed teh 10 Nemcov in 12 Slovencev, not. kandidatov 9, izmed teh 1 Nemeč in 8 Slovencev. — V deželini službi je pri dež. sekretarijatu in pri deželnem statističnem uradu 11 uradnikov, vs. Nemci. — Zdrav-

nikov je v raznih službah in privatnih 121, izmed teh 83 Nemcov, 30 Slovencev, 6 Čehov in 2 nezanesljiva. — Živinodravnikov je v državni, deželni in komunalni službi 24, izmed teh 10 Nemcov, 9 Slovencev, 2 Čeha in 3 nezanesljivi. — Inženjerjev je v raznih službah 67, izmed teh 65 Nemcov in 1 Čeh. — Geometrov je 10, izmed teh 8 Nemcov, 1 Slovence in 1 Čeh. — Agronomov je v deželni službi 5, sami Nemci. — Rudarski uradniki na c. kr. rudniškem ravnateljstvu v Celju so 3, izmed teh 2 Nemca in 1 Slovence. — To je prav žalostna slika osobito glede na sodnisko in politično uradništvo, ter na število inženjerjev. Številke govore jasno: dovolj, kako izgleda »sloveniziranje« uradov, o katerem češko nemški listi, govore pa tudi, koliko nešči ljudi je še potrebno, da preplavijo slovenski uradniki urade vseh strok!

Goriški deželni zbor.

V seji dne 15. t. m. je bilo na predlog posl. Verzegnassija sklenjeno pozvati vlado, da se takoj sestane mednarodna komisija glede ureditve območne reke Judij. Posl. dr. Faidutti je motiviral svoj predlog, naj deželni odbor izdela normalne načrte za zdrava stanovanja v onih krajih Furlanije, kjer razsaja pelagra. Predlog je bil usprejet nujnim potom, istotako tudi predlog posl. dr. Treota, naj se Kras preskrbi z dobro pitno vodo in naj se to zasevno stopi z vlado v dogovore. Posl. Grča je interpoliral vlado radi gimnaziskoga profesorja Nußbaumta, ki se je zanimalo izrazil o slovenskem jeziku. Posl. Treje je interpoliral radi premeščanja fiačnega svetovalca Šebe v Gorico, akoravno isti ni zmožen slovenskega jezika.

Kri in nuda.

(J) In zoper se lije hrvatska kri, ki napaja hrvatsko grudo, da bo več mučenikov! Na drugi strani pa da vkljije več ljubavi za to zemljo: ljubavi in želje po casveti.

Ali se spominjate zadnjega leta krvnike vlade Khuenove? Kako se je tedaj nebo žarilo nad Hrvatko, a zemlja je pordečela od kri! In vse, kar smo mogli, bilo je, da smo plakali na zli useki. Vzdignala se je sicer lopata in motika, da se šrtevje, ali novi časi so nam donesli novih razočaranj. Naredni bil pripravljen, a danes desnica ne more nič, ako nima um in area. Avstrija ni Turčija, pak ne koristi spominjati se v hajduke, ampak mora se trpeti silo in — molčati.

Khuen je sicer res pal, ker ga je narod zrušil, ali tisti star: Dunaj je ovenčal svojega sluga ter ga nadomestil z domačim sinom, grofom Pejačevčem, da je danes Hrvat tež pri sreči, ker ga bije domača, ali izrodjena pest.

Da, Khuen je odišel, ali — tako je rekel prav — Hrvatje se ga bodo spominjali še dolgo, ker je bil duh njegove vlade tisti pravi, kakor ga treba kamsrila! In Pejačevč ni nič drugega nego alter ego Khuea.

Svoboda besede ječi, sodstvo služi policiji, a ta poslednja — brezkonotost. Brezkonotost je zakon za Hrvatsko. Svobodo uživajo samo oni, ki plantejo lažnjivih idejalov: razni Fraški, Tomač, Josipović, visoka gospoda in kmečki kralji. Ta orgija uzurpira ime »narodne stranke«, velikih Hrvatov in patrijotov, a Hrvatski podarja jančarske sablje zagrebških »okonjenih in — teror.

Gorje ti Hrvatska, ko doživlja Koprivnice, ko je tvoj prvi meščan en Amruš, ko ti »narodno« zastopstvo v tisočletnem tvojem saboru sankcijonira razsulo države, dočim bi se moral boriti za — močno Hrvatsko!

Zagreb! Mal, neznaten je Zagreb, da bi se žajim zabavala lažnjiva humanitarnost Evrope, ker v njem ni Obrenović, in Romanović, niti se v njem ne goli slabčefutom. O ne, zagrebški Ždje so tam prvi meščani! Mari ne zlate za Frančka?!

Zagreb spregovarja zoper. Bila blagojavljena ona sveta kri neustrašljivih borilcev za Hrvatsko in človeška prava! Mi se ne nadejamo takoj jutri sadov iz tega krvavega semena, ker je zemlja še dovolj neobdelana in ker po njem gazi — stara avstrijska pravica. Ali steblo svobode verdar klijie, v sreču Hrvatov gorje mržnja in nade, močnejša želja in zahteva za svobodo! Tudi v posebnimi Rusiji je pokvarjena birokracija izvajala narodu svobodo!

Nu, med tem ko se v Hrvatski s krvjo pripravlja nova doba, se Dalmacija oborožuje z ljubezni in sloganu, da napreduje v borbi za svoje pravo. V saboru dalmatinskom ne sede madjaronski izdajice. V Dalmaciji je dozorela misel za ujedinjenje in odslej bo borba odločnejša.

Izginilo je neapenasljjenje, spor hrvatsko-arbski, a tudi Italijani umevajo svojo dolžnost, pak so se postavili na stran ujedinjenih bratov. Hrvat ne bo več gledal Srba z nesaupanjem, niti ne bo posledoje več dvigal roke na brata svojega. Dežela je spregovorila po svojih zastopnikih v saboru, da so Hrvatje in Srbi enako pravni bratje — a sedaj naprej samo naprej!

V Dalmaciji se je Hrvatska porodila, Dalmacija je kasneje Hrvatsko obrnila pred smrto, ona jo je probudila v tridesetih letih na novo življenje, in Dalmacije odmeva tudi danes bratom preko Velebita klic na novo borbo. In ker v tej borbi gledamo danes najbolje hrvatske sile, preziramo grožnje naših varuhov in pobiramo vrženo ram rokavico. Boriti se hcemo. Malo ste mogli, gospoda, ko nas je trla nesloga, pak da vas vidimo, ko nas predvodi zastava sioženih bratov!

Drobne politične vesti.

Japonska — velenje. Kakorjavljeno, sta Anglija in Ameriške zvezne države povzdrigli svoji odpoljanstvi v Tokiju v poslanstvu. Kakor poroča sedaj pariški »Tempo«, namerava to storiti tudi Francoska; toda še le pozneje, to pa iz ozira na prijateljske odnose do Rusije.

Ruska armada v Mandžuriji. Rusko vojno ministerstvo je izdalо ukaz, da ostane v Lnevičeva armada v Vztočni Aziji ter da zgradi vretje garnizij na meji Mandžurije in Koreje. Reservisti dobesedljajo za naselbine, da bodo v glučaju mobilizacije takoj na lieu mest. Ob reki Amur in ob morski obali bodo gradili trdnjave.

Ministerstvo ruske vojne mornarice ponudjeno Roždestvensku. Iz Petrograda javljajo, da je minister vojne mornarice Birilev podal ostavko. To mesto so ponudili admiralu Bubnovu, ki je odklonil. Brzavili so Roždestvenskemu ter ga vprašali, ne bi li on usprejel te listnice.

Občinske volitve v Gradeu. Na občinskih volitvah iz III. razreda v Gradeu, ki so se vrstile v tork, je predložil vse šest socijalno-demokratičnih kandidatov, ki so dobili po 1400 glasov, nemško-njunalni kandidati so dobili po 700 glasov.

Admiral Roždestvenski. Kakor javlja iz Kobe se je tamkaj vkral admiral Roždestvenski, da se odpelje v Rusijo preko Vladivostoka. Admiral je še obvezan.

Sprememba koledarja v Rusiji. »Novoje Vremja« javlja, da v Rusiji resno delajo na to, da se uvede gregorijanski koledar, po katerem računajo vse države v Evropi. Novi koledar stopi baje v veljavo že s 1. marcem bodočega leta.

Domačne vesti.

Deželni zbor Kranjski ima danes sejo, na kateri pride med drugim na vsto poročilo ustavnega odseka o volilni pravici. Počevalec odsekov je dr. Šusteršič.

Naval Pogačnik v Gradeu. V Graškem mestnem gledališču gostuje svetovnoznanosti slovenski operni pevec Naval Pogačnik.

Od dramatičnega društva se nam javlja, da pride 10. decembra t. l. gostovat režiser ljubljanskega gledališča, gospod F. Verovšek. O tej priliki upravi društvo privratak igro »Legiovarje«.

Podrobnosti priobčimo pravočasno. Iz Nabrežine nam pšjo: Tudi v Nabrežni smo imeli v nedeljo shod za splošno in enako volilno pravico. Govoril je g. Kopač ob splošnem odobravanju. Neumestno pa se nam je zdelo, da je predsednik shoda, neti Marca, po Kopačevem govoru izustil par besed, s katerimi je hotel grajati navzočo množico, češ, da je ta poslednja kazala premalo navdušenja. To podikanje ti si b. l. g. predsednik lahko prihranil, je bilo vendar jasno, da je govor Kopačev ugejal vsem, brez razlike političnega mišljenja.

Po shodu je priredila množica sprejeti do kolodvora in zoper nazaj v Nabrežino. —

V Škoeljanu je včeraj sijutri dvakrat trčalo v zvonik. Poškodovana je tudi cerkevna streha in več hiš.

Nesreča vrh nesreče. Predvčerajnjem popoldne je v svobodni luki tam v posebnem težku Zajfertu padla težka bala na noge in mu jo poškodovala. Zvečer pa so se nekemu kočijašu na ulici Miramar splašili konji, da je padel z voza. V ta čas je prišel mimo brat gorilečnega Zajferta, Ivan Zajfert, ki je, videči negodo, hitel kočijašu na pomoč ter skušal ustaviti konje. O tem pa je prišel Zajfert sam v nesrečo: zlomil si je zamrečno kakor njegov brat.

Umriljivost v Trstu. Od nedelje 5. t. m. do 11. t. m. je umrlo 43 moških in 48 ženskih, skupno 91 oseb, nepram 70 v istem tednu minulega leta.

Grad Miramar. Od prihodnjega ponedeljka naprej bo grad Miramar zopet prispevan občinstvu. Grad si je možno ogledati od 10. do 12. predpoludne in od 2. do 4. popoldne.

Poplava. Po predvčerajnjem viharem vremenu z bliskanjem, gromenjem, dežjem in celo točo, smo imeli včeraj zopet enkrat oni ne redki prizor, ki se nam nuja s plimo o južnem vremenu posebno se žilokom. Morje je izstopilo preko bregov in poplavilo vse obrzne ulce. Te ulice so bile včeraj predpoludne tako preplavljene, da je moral Tramway vstaviti svoj promet po teh ulicah. Veliki trg, vse okrog Lloydove, okrog mestov in okrog namestništvene palače, pa notri do cerkve sv. Petra v starem mestu — vse ta kraj je bil spremenjen v veliko jezero. Po nekod, in tudi v nekaterih hišnih vekših, je bilo za meter vode.

Tako je bila tudi v Barkovljah vse cesta poplavljena. V Barkovljah je ta poplava provzročila posebno mnogo škode ribičem.

Zasačen tat. 18 letni Marij Grison je bil arstovan včeraj popoldne v ulici Cavane, ker je skušal ukrasti veliko naravnou ruto z izložbo trgovine gospe Virginije vdove Catalani, ki se nahaja v pritličju hiše št. 5 iste ulice.

Krvav pretep. 27-letni Fran Dolenc je bil sinoči težko ranjen v pretepu. Bil je v družbi s tremi znanci. Pili so prlj v neki krmi skupaj, a potem so si nekaj spokli. Eden onih treh je pa Dolence 4 krat ranil z užem, in sicer dvakrat v levo stegno in dvakrat v čelo. Ranjeni Dolenc je obležal na ulici (pretep se je vrnil v ulici della Stazione); pozvan je bil k njemu zdravnik in zdravniške postaje, ki mu je rane obvezal in za potem dal prenesti v mestno bolnišnico.

Koledar in vreme. — Danes: Gregorij, čudodejec; Satovit; Ljubava. — Jutri: Rođan, poznavalec; Kajimir; Oliva. — Temperatura včeraj: ob 2 uri popoldne + 11,5° Celsius. — Vreme včeraj: predpoludne lepo, popoldne deževno.

Porotno sodišče.

Kakor smo že včeraj na kratko poročali je kazenska razprava proti Jeranu in proti Urschu končala še le včeraj v jutru ob 3. uri. Zadnja seja te razprave je trajala torej celih 10 ur, to je od 5. ure predvčerajnjem popoldne. Ta zadnja seja je začela s predavanjem izvestja izvedencev kaligrafov, v katerem se trdi, da so bile one besede na hišku, ki so ga neši v delavnicu kleparja Zorana, namreč »Pochi bor! — Prū spess!« napisane od Jerana, kakor tudi da je Jeran napisal naslov na pismo, v katerem so bile Binski ijevi sopropri poslane nazaj neke mense in drugi ničvredni papirji, ki so jih bili tistovi vreči z denarjem in dragocenočimi vred.

Z tem je sodišče stavilo porotnikom 8 vprašanj, in ticer 7 glede krvide Jerana v vseh širih tativnah, in eno glede krvide Urscha v tativah na škodo Blaukina.

Na to je govoril zastopnik državnega pravništva Cianisi. Ta je v svojem govoru, ki je trajal skoraj dve uri, nepobito dokazoval krvido obeh tožencev.

Za njim je govoril Jeranov branitelj dr. Turek. V svojem govoru je ta branitelj v prvi vrsti pobijal verodostojnost priče Škerjanc. Dokazoval je nadalje, da ni popolnoma nikakih resničnih dokszov o krvidi Jeranovi. Niti izvestju izvedencev kaligrafov da ni verjeti. Sklenil je svoj govor z zahtevom, da se Jerana proglati nekritim in se ga oprosti obtožbe. Mej govorom je hotel branitelj prečitati neko pismo, ki mu je bilo dalo potem ko je bilo zasljevanje priča že zaključeno, a predsednik razprave, vit. Na-

damleski, mu je to zabranil. Branitelj se je slednjič vdal, a izjavil je, da si pridržuje pravico uporabiti to pismo — ki da se tiče neke izjave priče Škerjanc — v avto ob izjavljanju kazenskega postopanja.

Za dr. Turkom je govoril adv. dr. Tarabocchia, kakor branitelj Ursicha. V svojem govoru je ta skušal pobijati vse dokaze, ki so stali proti njegovemu branjetcu.

Na to je pa predsednik razprave reševal vso razpravo. Ko je, na zaključku resumiranja, predsednik pojedeljival pravno razumevanje glede »družbe v tativnic, je Jeranov branitelj dr. Turek zahteval, da se predsednikove besede stavijo na zapisk.

Ob 1. uri in šestih po polnodi je predsednik končal resumiranje. Na to so pa šli porotniki v svojo sobo za posvetovanje. Vrailli so se ob 2. uri in pol ter proglašili pravorsk, na podlagi katerega je sodišče obosodo Jerana na 6 let, a Ursicha na 3 leta težke ječe poostrene s postom vsake tri meseca.

Včeraj se je pa vrnila kazenska razprava proti 30 letnemu Hermannu Geniram in njegovemu bratrancu 29 letnemu Fransu Geniram, ki sta oba trgovska agenta in sta bila v službi pri tvrdki I. Brüll, ter proti 27 Heariku Calligarisu. Ti trije so bili toženi nadaljevanju goljufije. Predsedoval je razpravi sodni svetnik Pederzoli, votanta sta bila sodni svet. Codrig in sodni tajnik Riesmondo. Branitelji so bili: za Hermanna Geniram odv. dr. Vidacovich, za Frana Geniram odv. dr. Gasser in za Henrika Calligaris dr. Robba.

Herman Geniram in Calligaris sta bila tožena, da sta sporazumno spravljala več možnine kave iz svobodne luke, a carino da sta sleparškim načinom stavljala na računa tvrdke Biüll. Tako sta izpeljala iz svobodne luke 7 krat po več vreč kave, za katero je morsala tvrdka Brüll plačati 5727 krov in 69 stotink carine.

Sam Herman Geniram je pa bil tožen da je v letih 1902. in 1903. falsificiral na škodo tvrdke Biüll štiri pobota za skupno svoto 141 krov.

Fran Geniram pa je bil tožen, da je Calligarisu in svojemu bratrancu Hermannu pomagal na izvedenju goljufije, torej sokrivde v goljufiji.

Toženci so se na včerajnji razpravi vse trije priznali krivimi. Ali o tem podamo jutri obširnejše poročilo.

Razprava je končala sinoči malo pred 11. uro. Herman Geniram je bil obojen radi poneverjenja onih 141 krov (potom falsificiranja pobotic) na 2 meseca težke ječe poostrene z dvema postoma in na povraitev poneverjačega denarja; Henrik Calligaris je bil oproščen, a Fran Geniram je bil obojen v plačilo globca 10 krov, ker je — ko je bil arstovan — imel pri sebi revolver brez orožnega lista, dočim je bil i za oproščen vseh ostalih točk obtožbe.

Poštni promet z Rusijo. Omoti in pisma z vrednostmi za Rusijo, — izvemši varšavsko gubernijo, kjer se niso vzpostavljene poštne zveze — se bodo zopet vsprejemati na avstrijskih poštah.

Društvene vesti in zabave.

»Slovenska Čitalnica v Gorici« predi v soboto 18. novembra 1905. koncertno veselico s plesom, na kateri sodeluje orkester e. in k. pešpolka št. 47. Začetek ob 8. uji zvečer.

K plesu bodo svical vojaški orkester.

Po dovišanem vsporedu naj se slavno občinstvo blagovoljno umakne v druge društvene prostore, da se uredi dvorana za plese.

Nedruštveniki dobijo vstopnice pri društvenem čuvaju, ako se oglasi ijo poprej pri odboru.

Odbor.

Društvo Ljudski oder. naznanja, da priredi v dneh 24. in 25. t. m. v veliki dvorani delavskega doma ulica Boschetto št. 5. II. nad. dvoje znanstvenih predavanj. Predaval bo znani govornik in slovenski pisatelj Ettibian Kristan in sicer: v petek dne 24. t. m. ob 8¹/₂ uri zvečer, »O zgodovini ruske revolucije«; v soboto dne 25. t. m. ob 8¹/₂ uri zvečer pa o predmetu »Živiljenje in umetnost«. Vstopina za vsako predavanje 20 stot. na osebo. Na svobodno razpolago je 400 sedežev. Tisti, ki imajo plačane listike suspendiranega zadnjega predavanja se lahko z istimi udeležejo omenjenih predavanj. Vat-

nost predmetov daje društvu upanje, da se tudi teh predavanj udeleži občinstvo v velikem številu.

Darovi.

V početku spomina prijatelja Dragotina Martelanca nabralo se je v novem Konsumskem društvu v Barkovljah za možno podružnico družbe sv. Cir. in Met. na Greti 1 K 40 stot.; brat Vincenc dodal 1 krono.

Književnost in umetnost.

Broj 142. Trčanski Lloyd. lista za narodno gospodarstvo izlazečeg svake sobote v Trstu, donosi dan 11. studenoga t. g. bogati i zanimivi sadržaj.

Trčanski Lloyd, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukama narodnog gospodarstva. S tega nijeden otvorenij trgovac, industrijalac, obrtač, posjednik, posmorac, ne bi smeo biti bez njega. I svratišta, kavane, gostionice, čitaonice, občine, študentnice, banke, obrtnice i vjeresijske zadruge, jednom rieči, svi bi morali držati Trčanski Lloyd, kojem je zadača, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg dobrostanka, koje je jedino sredstvo našeg uskraňuju. A to je polje: narodno gospodarstvo.

Predplata na Trčanski Lloyd iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u cijeloj monarkiji austro-ugarskoj. Izvaa Austro-Ugarske, gdje godj bilo, godišnja predplata iznosi 20 franaka u zlatu. Novci i pisma šalju se vlastniku i glavnemu uredniku Trčanskog Lloyd, g. Fr. Kučiniču, Trst, Via Fabio Severo, br. P. 104, T. 246 (vlastita kuča).

Loterijske številke izrabane dne 15. novembra 1905.

Praga, 50, 56, 45, 73, 84.
Ljubljana, 33, 47, 88, 19, 76.

Razne vesti.

Glad na Japonskem. List »Tiji Simpos«, ki izbaja v Tokiju, je priobčil grozne podrobnosti o lakotih, ki vlada sedaj na mnogih krajih Japanske. La osem odstotkov riža je take kakovosti, da se ga izplača požeti. In riž je glavna hrana Japancev. Poroča se o slučajih, da prodajajo roditelji svoje otroke za poldruži šiling, ter da s tem denarjem zpusčajo svojo domovino. Povrnivši se vodjaki niso aploh več našli svojcev, ker so se ti že izselili. Neki vojak je zapustil domovino, ker, navajen vojaške hrane, ni mogel vživati domače. Mnogo ljudi biva radi posmanjkanja kuriva v podzemskih luknjah. Davkov se ne plačuje in policija ne dobiva nikake plače.

Trgovina.

Borba poročila dne 16. novembra

Tržnica borza.

Napoleoni K 19.14—19.16. angleške hrve K —, London krake terzane K 240.20—240.45. Francija K 35.52—35.62. Italija K 35.70—36.80. italijanski bankovo. K —. Nemčija K 117.55—117.65 nemški bankovo. avstrijska ednotna renta K 99.80. 100. — ogreka kronika renta K 95.25—95.25. italijanska —. — kreditne akcije K 669. — 671. —. — kreditne težnike K 668. — 670. — Lombard K 122. — 122. — Ljubljanske akcije K 758. — 765. — Srečke: Tisa K 381.75—38.75. Krems K 496. — do 483. — Bodenkreis K 302. — 310. — Bdenkreis K 302. — 310. — Turska K 146. — 148. — Štakar — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

predvodenje danes Državni dc g v papirju 100.80 100.70. — srebru 100.80 100.70. Avstrijska rima v zlatu 118.25 118.75. — kroza 4% 99.95 99.90. Avst. investicijska renta 3¹/₂% 91.10 91.10. Ogrka renta v zlatu 4% 114.05 114.60. — kroza 4% 95.50 95.10. — 3¹/₂ 86.15 86.15. Akcije nacionalne banke 1638. — 1636. — Kreditne akcije 670.75 668.75.

London, 10 Letr.	240.10	240.07%
100 državnih mark	117.62%	117.45
20 mark	23.50	23.48
20 frankov	19.16	19.18
100 ital. lir	95.60	95.60
Oesarški cekini	11.82	11.32

Parizka in londonska borza.	
Pariz (Sklip.) — Francoska renta 99.80.	
italijanska renta 105.70. Španški exterior 92.27.	
avstrijska obveznica banke 603.— Menjace na London 25.50.	

Pariz (Sklip.) Avstrijske državne težnike — Lombardi 126. — austrošrpske turške renta 90.35.	
avstrijska rima v zlatu 94.30, ogrka 4%, zlatna 96.45. Liderbar — turške sredine 137.75. parizijska banka 15.45. Italijanski marljonske akcije 74.5. — akcije Rio Itat 16.40. Slabotna.	

London (Sklip.) Konsolidirana dolga 83%.	
Lombardi 5, srebro 29%, Španška renta 91%, Italijanska renta 115. — tržni diskont 4. — menjace na Dunaju —. Tržna.	

Tržna poročila 16. novembra.	
Bodimpešta. Pomeno za april K 17.34 d.	
K 17.36. rž za april K 14.44, oves za april K 14.50 do 14.62; koruza za maj K 14.14 do K 14.16.	

Pisnice: ponudbe in povpraševanje dobre, tendenca vzdržana. Prodaja 50.000 met. stotov, za 5 do 10 stotink višje. — Druga žita vzdržano. — Vreme: dež.	
--	--

Havra. (Sklip.) Kava Santos good average za tak. mesec po do 46.1% trž., za marec 46.1%.	
New-York (Otvor). Kava Rio za dobre, če dobre. Stalno, nespremenjeno, do 5 st. nižje. Prodaja 9.000 vred.	

Hamburg (Sklip.) Kava Marten good average za dec. 37.1% za marec 38.1%, za maj 38.1%, za september 39.1%. Stalno. Kava Biu novembra 100. — 39. — 40. novembra 100. — 41. — 42. — 43. — 44. — 45. —	
--	--

Hamburg (Sklip.) Sladkor za november, 16.60, za dec. 16.85, za januar 17.05, za februar 17.15,
--

Odvetniški pisar tri desetih let s 4-letno prakso
absolvencij 5 gimnazijalik, kadetne šole ter klosterneburške, vinarske, sadarske in poljedelske šole, več več ali manj slovenščini, italijansčini in nemščini ter nekaj srbih, hrvaščini, ruščini, češčini in francosčini — si želi zboljšati službo v katerikoli stroki, tukaj, januarja 1906. — Naslov: A. Trobe — pri gosp. odvet. dr. Pretnjerju.

Udovec z 2 otroci, mali posestnik, se želi poročiti s 35-45-letno gospodinjo iz dežele. Ponudbe pod Trst glavna pošta, peste restante.

"Ne kliči vraka!" Izvirna šalo-igra v enem dejanju po 50 stot., po pošti 10 stot. več. **"Trije tički"**. Burka v 2 dejanjih po 60 stot., po pošti 10 stot. več; vdobiva se pri spisatelju in založniku **Jaki Štoka** v Trstu (Narodni dom), pri A. Gabršček v Gorici in L. Schwentner v Ljubljani.

Pesek od kremena

na vagon se **vkupi** franko vagon Knin, Split, Šibenik ali mejpostaje. Ponudbe z vzorcem je poslati pod **L. R. 1855** na Haasenstein in — Vogler A. G. Köln.

Pekarna, sladčičarna in tovarna biškotov

Vinko Škerk

TRST ulica Acquedotto št. 15 TRST Filialka v ulici Miramare št. 13 Raznovrstni kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročbe na najfinje pescivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilen obisk se toplo priporoča ceni, občinstvu.

Stavbinski materiali

kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurenco, pri tvrdki

Belli & Corsi
ulica Economo št. 12 (stari mlin).

Doge za parkete
hrastove ali jelove prve vrste prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni

Zaloga lesa - Miclavez
ulica Fonderia št. 7

Barvanica, pralnica in čistilnica na suhor na parno moč

Albin Boegan
Trst - ul. Farneto št. II - Trst.

Ne da bi se razdrila, se obleka barva, pere in suho očisti z največjo točnostjo. — Barva, pere in lika se pregrinjala, blago ter pohištva, pokrivala itd. — Na par se moči suknjeno blago.

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).

Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblik za odrastle in dečke. Delavske blage prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Nad 40-leten veseh.

Najstarejša medicinalna specijaliteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogolnjene sladke škorje) Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mejanordinah razstavah.

Počašcene se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grloboju, kašlu, hripcu, upadanju glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobè eči in svež glas.

NB. Pazite na nepoštene ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V škatlicah: v lekarni „Prendini v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja dvoškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vpisčili.

Vsek dan ima po preteklu petih let pravico do dividende.

Velik izbor inozemskih in lokalnih vzorcev.

Pozor!

Pozor!

Nova krojačnica.

Piazza della Barriera 3 I.

Slovenski napis.

Izvršuje vsa v krojaško stroko spadajoče dela v popolno zadovoljnost. — Najniže cene!

Priporoča se udani

Slavoj Škerl.

Predno kupite zlatanino in dragocenosti običaste

Delavnico zlatnin in dragocenostij

Josip Pompilio

Corsa 49 (nova palaca)

Našli boste dragocenosti po takih cenah, da se ni bati konkurenco. Ker se potrebuje zlato pri delu, se kupi staro zlato po pravi vrednosti. Kupuje in menjava dragocenosti. Vsako v to svrhu spadajoče delo se takoj izvrši.

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Trgovina s kožuhovino in kapami.

odlikovan na rastavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine

in čipk (kap) za civiliste in vojake.

Sprejema poprave z največjo točnostjo in skrbnostjo.

Ivan Petelin

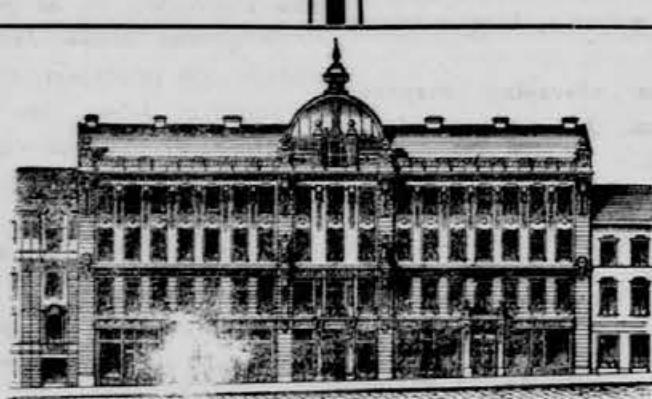
tovarna testenin

TRST

Sv. Ivan pri Trstu.

Zahvaljuje le
SELLA & KARY-je

FREDIN

Stanje hranilnih vlog:
nad 20 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 700.000 kron.

Mestna hranilnica Ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ul. 3, poprej na Mestnem trgu zraven rotožja, sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varvancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom ces. kr. poštne hranilnice.

Posejajo se na zemljišča po 4 1/4% na leto. Z obrestni vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestni vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prostoto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posejajo se tudi na menice in na vrednostne papirje.

„Slavija“
Vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865,386.80 K. izplačane odškedenine: 82,737,159.57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica na države z vsekozi slovansko-narodno upravo.
Vse pojavnila doje:

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

MALA OZNANILA.

Podpisani priporoča svojo

NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu

tržeca ulica 12 (traveni ul. 6).

Edno svež kruh. Posiljanje na dom. Sprejema načrta in domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Benedikt Suban.

=Nova zaloga=

vsava in sena na debelo in

drobno M. vd. Zerquenich

ul. Pierluigi di Palestrina

(prejul. delle Acque) vogal

ul. Coroneo.

Pijančljivost

se odpravi za vedno z uporabo praha „Zoa“, kateri je bil že preskušen v toliko slučajih z izvrstnim uspehom. Ta prah, ki nimata nikakega okusa, se zamore nevidno načrti pijancu mej pijačo.

Ena skatnica, ki zadošča za popolno odpravo pijančljivosti K 10 — francoske carine in diskretu. Mnogo nesrečnevez, ki so imeli to bolezzen, so se povrnili k obitelji in družbi in na miljone teh ljudi so bili odrešeni tega strast-

nega in grdega bremena. Nestevilno zahvalnih pisem je na razpolago. Pošilja se po predplačilu ali s povzetjem od glavnih zaloge Lodovico Pollak, Milan (Italija). Pisma v Italijo stanejo 25, dopisnice 10 st. Odgovarja se v vseh jezikih.

K. grof Strassoldo

v Strassoldo na Primorskem, spričuje, da je želodne boleznine, vsled katerej je trpel dve leti, odstranila edino le uporaba (tudi odvajalno)

želodčno tinkturo
G. PICCOLIJA, dvornega zlagatelja Njega Svetosti in lekarja v Ljubljani. 1 stekljica velja 20 st. in se v njej naročila točno izvršujejo.

FILJALKA

c. kr. privil.

AVTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

denar za obrestovanje v kronah	na blagajnske nakaze	na naslovjena vložitve
prinosa	prinosa	pisma
proti 4 dnevnemu odpovedi 2 3/4%	proti 4 dnevnemu odpovedi 2 1/4%	
> 30 > 3 1/4%	> 30 > 3 1/4%	
proti 30 dnevnemu odpovedi 2%	3 mes. > 2 1/2%	
6 > 2 1/2%		

Za dosedaj se v prometu se nahajajoči blagajnski nakazi in v kronah glaseča se vložna pisma stopi v veljavno spremenjena obrestna mera po pogojenem odpovednem roku dne 28. oktobra odn. 1. novembra odn. 23. novembra.

Bancogiro v kronah z 2 1/2% takoj v vsakem znesku.

Krone in zlati napoljeni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po roku odpovedi.

Izdaja nakaznic

za Dunaj, Bozen, Brno, Feldkirch, Pulj, Karlova var, Koro, Lvov, Prago, Reichenberg, Opovo karkor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Grade, Hermannstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olimus, Saanz, Solnograd, Fünfkirchen, Velikvaradin, Kašov, Kečkemet, Kronstadt, Sopronj, Raab, Sabatki, in Temešvar

proste stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejemo izbirjanje taljandov, dvigneni vrednosti, kakor tudi vseh drugih izbirjanj.

Daja predujme na Warrante in vrednosti po znamernih pogojih,

Krediti na karikacijske listine se otvorijo v Londenu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma se izdajajo v katerokoli mestu.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zavoda.

Menične nakaznice.